

หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน จำนวน ๕ ชั่วโมง

ความเป็นมา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาของรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชดำรัส ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การจะดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้นั้นต้องเริ่มที่ตัวเราสามารถปรับเปลี่ยนวิธีคิดให้หันมาพึ่งตนเอง ให้ได้วิธีการคือต้องวิเคราะห์ข้อมูลตนเองก่อนว่าอยู่ภายใต้ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผลการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และที่สำคัญต้องมีความรู้คู่คุณธรรมด้วยนั้นหมายถึงว่าการดำเนินชีวิตตามกรอบแนวคิดที่ตัวเองเป็นผู้กำหนด ได้แก่การประกอบอาชีพที่สุจริตไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เริ่มได้ที่ตัวบุคคล และค่อย ๆ ขยายผลไปสู่ชุมชน จากชุมชนไปสู่ประเทศชาติ และในที่สุดประชาชนในประเทศไทย ก็จะก้าวพ้นภาวะวิกฤติ ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ไปได้

ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้นักศึกษาและประชาชนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปรัชญาในการส่งเสริมในชุมชน และประชาชนนำมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม รวมทั้งปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดำรงชีวิตของตนเองให้อยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงและมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน อีกทั้งอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย ทั้งศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์บ้านกระถิน และฐานการเรียนรู้สวนเกษตรผสมผสาน โคก หนอง นา ที่ห้องสมุดประชาชนอำเภอบ้านโพธิ์ ซึ่งเป็นต้นแบบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเป็นรูปธรรม การจัดโครงการนี้จึงมีความมุ่งหมายให้ประชาชนได้เรียนรู้และสัมผัสประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นต้นแบบ เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพของตนเอง สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นต่อไปได้

หลักการของหลักสูตร

๑. ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแกนกลาง เนื้อหาและกิจกรรมทั้งหมดของหลักสูตรจะมุ่งเน้นการทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันได้แก่ ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ควบคู่คุณธรรมและความรู้

๒. เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

๓. บูรณาการการเรียนรู้กับชีวิตจริง เชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับสถานการณ์และปัญหาในชีวิตประจำวันของผู้เข้ารับการอบรม เพื่อให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการนำหลักปรัชญาไปใช้

๔. ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา กระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้คิดวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เผชิญ และหาวิธีการแก้ไขโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. สร้างความตระหนักรู้เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถอธิบายแนวทางการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง

๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การทำเกษตรอินทรีย์ การใช้ประโยชน์จากสมุนไพร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการบริหารจัดการแบบผสมผสาน

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการมีทัศนคติที่ดี เห็นคุณค่า และตระหนักถึงความสำคัญของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อความสุขที่ยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนอำเภอบ้านโพธิ์

ระยะเวลา

๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิต	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถอธิบายแนวทางการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง	๑. ความของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. หลักการแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง ๓. การนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเอง ๔. รูปแบบของการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	วิทยากรบรรยายเนื้อหาโดยใช้ภาพประกอบ	๑ ชั่วโมง	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๒. คุณธรรมในการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
๒	๑.พืชสมุนไพรใกล้ตัว คู่ครัว คู่ใจ" ๒. สป่าจากสมุนไพร: สุขภาพดีจากธรรมชาติ ๓.จักรยานสูบน้ำเพื่อสุขภาพ ๔.ปุ๋ยดินดำ: มหัศจรรย์จากธรรมชาติ ๕. เพาะเห็ดนางฟ้า: สร้างรายได้ในครัวเรือน ๖.สมุนไพร: สวนครัวสร้างสุข ๗.โคกหนองนาโมเดล: เกษตร	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การทำเกษตรอินทรีย์ การใช้ประโยชน์จากสมุนไพร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน และการบริหารจัดการแบบผสมผสาน	๑.เรียนรู้ชนิดของสมุนไพรที่ปลูกในพื้นที่ การปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยว และสรรพคุณของสมุนไพรแต่ละชนิด เช่น ตะไคร้ ข่า ขมิ้น มะกรูด ใบเตย ฟ้าทะลายโจร ว่านหางจระเข้ รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ๒. เรียนรู้และลงมือปฏิบัติการทำผลิตภัณฑ์สป่าจากสมุนไพร การนำไปใช้เพื่อดูแลสุขภาพ การผ่อนคลาย และการสร้างอาชีพเสริม ๓. เรียนรู้หลักการ ทำงานของจักรยานสูบน้ำ การนำพลังงานจากการปั่นจักรยานมาใช้ประโยชน์ในการสูบน้ำเพื่อการเกษตร หรือการรดน้ำต้นไม้ พร้อมทั้งได้ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพไปพร้อมกัน	-วิทยากรบรรยาย -ศึกษาข้อมูลแหล่งเรียนรู้	๓๐ นาที	๒.๓๐ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	ยั่งยืนตาม รอยพ่อ		๔.เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ (ปุ๋ยดินดำ) จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและเศษอาหารในครัวเรือน ประโยชน์ของปุ๋ยดินดำต่อการปรับปรุงดินและการเจริญเติบโตของพืช และการนำไปใช้ประโยชน์ในสวนครัว ๕.เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีการเพาะเห็ดนางฟ้า ตั้งแต่การเตรียมวัสดุ การดูแลเชื้อเห็ด การเก็บเกี่ยว การจัดการผลผลิต และการนำไปประกอบอาหาร หรือจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้เสริมในครัวเรือน ๖.เรียนรู้ชนิดของสมุนไพรที่ปลูกง่ายในบ้าน สรรพคุณ การปลูก การดูแล การนำไปใช้เป็นยาสามัญประจำบ้าน หรือนำไปประกอบอาหารเพื่อสุขภาพ ๗. เรียนรู้แนวคิดและหลักการของโคกหนอง นา โมเดล การบริหารจัดการพื้นที่ตาม			

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			หลักภูมิสังคม การขุดโคก ขุดหนอง ทำนา และปลูกป่าอย่างครบวงจร เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและน้ำในระดับครัวเรือน และชุมชน			
๓	สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับและแนวทางการนำความรู้ไปใช้	ผู้เข้าร่วมโครงการมีทัศนคติที่ดี เห็นคุณค่า และตระหนักถึงความสำคัญของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อความสุขที่ยั่งยืน	-สรุปความรู้ที่ได้เรียนรู้และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม	-ถาม-ตอบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	๓๐ นาที	

สื่อการเรียนรู้

๑. VDO
๒. Powerpoint
๓. หนังสือสืบสานศาสตร์พระราชาประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”
๔. ฐานการเรียนรู้โคก หนอง นา สวนเกษตรผสมผสาน
๕. ศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์บ้านกระถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีความรู้ (แบบทดสอบหลังเข้าร่วมโครงการ)
๒. การประเมินผลหลังจัดกิจกรรม โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

ต้องได้คะแนนประเมินรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน